

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 80/2009

(2009. gada 14. janvāris)

par rīcības kodeksu datorizētām rezervēšanas sistēmām un par Padomes Regulas (EEK) Nr. 2299/89 atcelšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 71. pantu un 80. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

ņemot vērā Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Padomes Regula (EEK) Nr. 2299/89 (1989. gada 24. jūlijs) par rīcības kodeksu attiecībā uz datorizētām rezervēšanas sistēmām ⁽⁴⁾ ir svarīgs devums centienos nodrošināt gaisa pārvadātājiem taisnīgus un objektīvus nosacījumus datorizētājās rezervēšanas sistēmās (turpmāk "DRS"), tādējādi aizsargājot patērētāju intereses.

(2) Gaisa pārvadājumu pakalpojumu būtisku daļu joprojām rezervē, izmantojot DRS.

(3) Tehnoloģiju un tirgus attīstība būtiski vienkāršo spēkā esošo juridisko pamatu, nodrošinot lielāku rīcības elastīgumu sistēmu piedāvātājiem un gaisa pārvadātājiem, lai risinātu sarunas par rezervēšanas maksām un maksu saturu. Tādējādi minētie tirgus dalībnieki varētu elastīgi pielāgoties ceļojumu aģentu un patērētāju vajadzībām un prasībām un efektīvāk izplatīt pārvadājumu produktus.

(4) Ņemot vērā pašreizējo tirgus situāciju, joprojām ir jāsiglabā daži noteikumi par DRS, ciktāl tie attiecas uz pārvadājumu produktiem, lai novērstu konkurences pārkāpumus un patērētājiem sniegtu neitrālu informāciju.

(5) Būtiski DRS konkurences traucējumi var rasties, ja vecākais pārvadātājs atsakās sniegt visām sistēmām identisku informāciju par grafikiem, maksām un pieejamību un pieņemt rezervācijas, kas veiktas citās sistēmās.

(6) Ir nepieciešams saglabāt iesaistīto pārvadātāju un vecāko pārvadātāju efektīvu konkurenci un nodrošināt to, ka gaisa pārvadātāji neatkarīgi no to dalības DRS ievēro nediskriminēšanas principu.

(7) Lai nodrošinātu tirgū pārredzamus un salīdzināmus konkurences noteikumus, attiecībā uz vecākajiem pārvadātājiem vajadzētu piemērot īpašus noteikumus.

(8) Sistēmas piedāvātājiem būtu skaidri jānodala DRS no aviosabiedrības iekšējās vai jebkāda cita veida rezervēšanas sistēmas un jāatturas no izplatīšanas kanālu rezervēšanas saviem vecākajiem pārvadātājiem, lai izvairītos no situācijas, kad šādam vecākajam pārvadātājam varētu rasties privilēģēta piekļuve DRS.

(9) Lai pasargātu patērētāju intereses, ir jāsniedz objektīvs sākotnējais piedāvājums DRS lietotājiem un jānodrošina, ka informācija par visiem iesaistītajiem pārvadātājiem ir vienādi pieejama, lai kādam iesaistītajam pārvadātājam netiktu dota priekšroka.

(10) Objektīvs piedāvājums palielina iesaistīto pārvadātāju piedāvāto pārvadājumu produktu un pakalpojumu pārredzamību un vairo patērētāju uzticēšanos.

(11) Sistēmas piedāvātājiem būtu jānodrošina, ka DRS pārdošanas dati ir pieejami visiem iesaistītajiem pārvadātājiem bez jebkādas diskriminācijas, bet pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem nedrīkstētu būt iespēja izmantot šādus datus, lai nepamatoti ietekmētu ceļojumu aģentu vai patērētāju izvēli.

(12) Pasūtītāju un sistēmas piedāvātāja līgumā vai līgumos par tirdzniecības informācijas datu ierakstiem ("MIDT") varētu iekļaut pasūtītāju kompensēšanas shēmu.

(13) Būtu jāsekmē informācijas sniegšana DRS piedāvājumos par dzelzceļa vai dzelzceļa-gaisa pārvadājumu pakalpojumiem.

⁽¹⁾ OV C 224, 30.8.2008., 57. lpp.

⁽²⁾ OV C 233, 11.9.2008., 1. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 4. septembra Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2008. gada 16. decembra Lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 220, 29.7.1989., 1. lpp.

(14) Atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1008/2008 (2008. gada 24. septembris) par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā (pārstrādāta versija) ⁽¹⁾ gaisa pārvadātāji publicē maksu, kurā iekļauti visi piemērojamie nodokļi, nodevas, piemaksas un maksas, kuras ir nenovēršamas un paredzamas. DRS piedāvājumos būtu jāsniedz informācija par pilnām maksām vienā cenu kategorijā, lai ceļojumu aģenti minēto informāciju varētu sniegt saviem klientiem.

(15) Turpmāk DRS pamatpiedāvājumā būtu jāiestrādā informācija par autobusu pārvadājumu pakalpojumiem saistībā ar gaisa pārvadājumu produktiem vai par dzelzceļa pārvadājumu produktiem, kas apvienoti ar gaisa pārvadājumu produktiem.

(16) DRS būtu jāiedrošina turpmāk iekļaut viegli saprotamu informāciju par lidojuma radīto CO₂ emisiju un degvielas patēriņu. To varētu darīt, norādot vidējo degvielas patēriņu uz personu (litri/km) un vidējo CO₂ emisijas daudzumu uz personu (g/km) un salīdzinot ar izdevīgāko alternatīvo vilcienu/autobusu braucienu rādītājiem, ja to kopējais ceļojuma laiks nepārsniedz piecas stundas.

(17) Visiem gaisa pārvadātājiem no Kopienas un trešām valstīm būtu jānodrošina vienāds režīms DRS pakalpojumu izmantošanā.

(18) Lai nodrošinātu šīs regulas pareizu piemērošanu, Komisijai būtu nepieciešamas pienācīgas izpildes pilnvaras, tostarp iespējas pēc savas iniciatīvas vai pēc sūdzības saņemšanas veikt pārkāpumu izmeklēšanu, pieprasīt, lai attiecīgais uzņēmums pārtrauc šādus pārkāpumus, un piemērot sodanaudas.

(19) Komisijai regulāri būtu jāuzrauga šīs regulas piemērošana un jo īpaši tās efektivitāte attiecībā uz to, kā tiek novērsta konkurenci ierobežojoša un diskriminējoša prakse ar DRS starpniecību sniegtu ceļojumu pakalpojumu tirgū, kurā darbojas galvenokārt pārvadātāji, kuri ir cieši saistīti ar sistēmas piedāvātājiem.

(20) Šī regula neskar Līguma 81. un 82. panta piemērošanu. Šī regula papildina vispārējos konkurences noteikumus, kas pilnībā paliek spēkā attiecībā uz tādiem konkurences pārkāpumiem kā brīvas konkurences pārkāpšana vai dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana.

(21) Personu aizsardzību personas datu apstrādes kontekstā reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾. Šīs regulas noteikumi konkrētīzē un papildina Direktīvu 95/46/EK attiecībā uz DRS darbību.

(22) Tādēļ būtu jāatceļ Regula (EEK) Nr. 2299/89,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. IEDAĻA

IEVADA NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šo regulu piemēro visām datorizētām rezervēšanas sistēmām ("DRS") tiktāl, ciktāl tas skar gaisa pārvadājumu produktus, kad tos piedāvā lietošanai vai lieto Kopienā.

Šī regula attiecas arī uz dzelzceļa pārvadājumu produktiem, kuri iestrādāti DRS pamatpiedāvājumā līdztekus gaisa pārvadājumu produktiem, kad tos piedāvā lietošanai vai lieto Kopienas teritorijā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "pārvadājumu produkts" ir pasažieru pārvadāšana starp divām lidostām vai dzelzceļa stacijām;
- 2) "regulārs gaisa pārvadājums" ir lidojumu sērija, ko raksturo visas turpmāk minētās iezīmes:
  - a) uz katru lidojumu sēdvietas un/vai iespēju pārvadāt kravu un/vai pasta sūtījumu patērētāji var iegādāties atsevišķi (vai nu tieši no gaisa pārvadātāja, vai arī no tā pilnvarotajiem pārstāvjiem);
  - b) tos veic, lai nodrošinātu satiksmi starp divām vai vairākām lidostām:
    - vai nu saskaņā ar publicētu grafiku; vai arī
    - organizējot lidojumus tik regulāri vai bieži, ka tie veido atpazīstamu, sistemātisku lidojumu kopumu;

- 3) "maksas" ir cenas, ko pasažieri maksā gaisa pārvadātājiem, dzelzceļa pārvadājumu operatoriem, to pārstāvjiem vai citiem biļešu pārdevējiem par šo pasažieru pārvadāšanu ar šiem pārvadājumu pakalpojumiem, un visi nosacījumi, ko attiecina uz minētajām cenām, tostarp atlīdzība aģentūrām un tām piedāvātie noteikumi un citi papildpakalpojumi;

⁽¹⁾ OV L 293, 31.10.2008., 3. lpp.

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

- 4) “datorizēta rezervēšanas sistēma” jeb “DRS” ir datorizēta sistēma, kurā ir informācija, *inter alia*, par grafikiem, pieejamību un maksām, kuras piedāvā vairāk nekā viens gaisa pārvadātājs, ar vai bez rezervēšanas vai biļešu izsniegšanas līdzekļiem, ja daži no šiem pakalpojumiem vai tie visi ir pieejami pasūtītājiem;
- 5) “sistēmas piedāvātājs” ir jebkurš uzņēmums un tā filiāles, kas atbild par DRS darbību vai pārdošanas darījumiem;
- 6) “izplatīšanas līdzekļi” ir sistēmas piedāvātāja nodrošināti līdzekļi, lai sniegtu informāciju par gaisa pārvadātāju vai dzelzceļa pārvadājumu operatoru grafikiem, pieejamību, maksām un saistītajiem pakalpojumiem un lai veiktu rezervēšanu un/vai izsniegtu biļetes, un lai sniegtu jebkurus citus saistītus pakalpojumus;
- 7) “vecākais pārvadātājs” ir ikviens gaisa pārvadātājs vai dzelzceļa pārvadājumu operators, kurš tieši vai netieši, individuāli vai kopā ar citiem kontrolē sistēmas piedāvātāju vai kuram ir līdzdalība sistēmas piedāvātāja kapitālā ar tiesībām vai pārstāvību tā Direktoru padomē, Uzraudzības padomē vai jebkādā citā sistēmas piedāvātāja vadības institūcijā, kā arī ikviens gaisa pārvadātājs vai dzelzceļa pārvadājumu operators, kuru tas kontrolē;
- 8) “līdzdalība sistēmas piedāvātāja kapitālā ar tiesībām vai pārstāvību tā Direktoru padomē, Uzraudzības padomē vai jebkādā citā sistēmas piedāvātāja vadības institūcijā” ir ieguldījums, no kura izriet tiesības vai pārstāvība sistēmas piedāvātāja Direktoru padomē, Uzraudzības padomē vai jebkādā citā tā vadības institūcijā un kurš dod iespēju individuāli vai kopā ar citiem būtiski ietekmēt sistēmas piedāvātāja uzņēmējdarbību;
- 9) “kontrolē” ir saikne, ko veido tiesības, līgumi vai jebkādi citi līdzekļi, kuri atsevišķi vai kopā un, ņemot vērā attiecīgos faktus vai tiesību normas, piešķir iespēju īstenot būtisku ietekmi uzņēmumā, jo īpaši ar šādiem līdzekļiem:
- a) īpašumtiesības vai tiesības izmantot visus uzņēmuma aktīvus vai to daļu;
- b) tiesības vai līgumi, kas piešķir būtisku ietekmi attiecībā uz uzņēmuma institūciju sastāvu, balsošanu vai lēmumiem;
- 10) “iesaistītais pārvadātājs” ir gaisa pārvadātājs vai dzelzceļa pārvadājumu operators, kuram ir vienošanās ar sistēmas piedāvātāju par pārvadājumu produktu izplatīšanu, izmantojot DRS;
- 11) “pasūtītājs” ir persona vai uzņēmums, kas nav iesaistītais pārvadātājs un kas izmanto DRS, pamatojoties uz līgumu ar sistēmas piedāvātāju, lai klienta vārdā rezervētu gaisa pārvadājumu pakalpojumus un saistītus pakalpojumus;
- 12) “pamatpiedāvājums” ir visaptverošs, neitrāls datu atspoguļojums par pārvadājumu pakalpojumiem starp divām pilsētām noteiktā laikposmā;
- 13) “biļete” ir derīgs dokuments, kas piešķir tiesības izmantot pārvadājumu pakalpojumu, vai arī līdzvērtīgs virtuāls dokuments, kuru izdevis vai apstiprinājis gaisa pārvadātājs, dzelzceļa pārvadājumu operators vai pilnvarotais pārstāvis;
- 14) “komplekss produkts” ir iepriekšnoteikts pārvadājuma apvienojums ar citiem pakalpojumiem, kas nav pārvadājumu papildpakalpojumi un ko piedāvā, iekļaujot cenā;
- 15) “rezervēšanas maksa” ir cena, ko gaisa pārvadātāji maksā sistēmas piedāvātājiem par pakalpojumiem, kurus sniedz DRS.

2. IEDAĻA

SISTĒMAS PIEDĀVĀTĀJU PROFESIONĀLĀS ĒTIKAS NORMAS

3. pants

Attiecības ar pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem

1. Sistēmas piedāvātājs nedrīkst veikt šādas darbības:
  - a) līgumu ar iesaistīto pārvadātāju papildināt ar negodīgiem un/vai nepamatotiem nosacījumiem vai pieprasīt tādu papildu nosacījumu pieņemšanu, kuri pēc būtības vai atbilstoši komerciālam lietojumam nav saistīti ar līdzdalību sistēmas piedāvātāja DRS;
  - b) noteikt, ka DRS iesaistītais pārvadātājs nedrīkst būt vienlaikus iesaistīts citā sistēmā vai ka iesaistītais pārvadātājs nedrīkst brīvi izmantot alternatīvas rezervēšanas sistēmas, piemēram, paša pārvadātāja interneta rezervēšanas sistēmu vai tālruņu centrus.
2. Sistēmas piedāvātājs sistēmā ielādē un apstrādā datus, kurus tam nodevuši iesaistītie pārvadātāji, turklāt to dara vienlīdz rūpīgi un identiskos termiņos attiecībā uz visiem minētajiem pārvadātājiem, ievērojot vien tādus datu ielādes metodes ierobežojumus, kādus izraudzījies konkrētais iesaistītais pārvadātājs.
3. Sistēmas piedāvātājs publisko informāciju par to, ka pastāv gaisa pārvadātāja vai dzelzceļa pārvadājumu operatora tieša vai netieša līdzdalība sistēmas piedāvātāja kapitālā vai sistēmas piedāvātāja tieša vai netieša līdzdalība gaisa pārvadātāja vai dzelzceļa pārvadājumu operatora kapitālā, un par šādas līdzdalības apjomu, ja vien šāda informācija jau nav publiskota citādi.

4. pants

Izplatīšanas līdzekļi

1. Sistēmas piedāvātājs nedrīkst rezervēt konkrētu datu ielādes un/vai apstrādes procedūru vai kādus izplatīšanas līdzekļus, vai izmaiņas attiecībā uz minētajiem tikai vienam vai vairākiem iesaistītajiem pārvaldātājiem, tostarp, sistēmas vecākajam(-iem) pārvaldātājam(-iem). Sistēmas piedāvātājs visiem iesaistītajiem pārvaldātājiem sniedz informāciju par izmaiņām izplatīšanas līdzekļos un ielādes/apstrādes kārtībā.

2. Sistēmas piedāvātājs nodrošina, ka viņa izplatīšanas līdzekļi ir skaidri un pārbaudāmi nošķirti vismaz ar datora programma-tūras palīdzību no jebkādas pārvaldātāja paša uzskaites un no pārvaldības un pārdošanas līdzekļiem.

5. pants

Piedāvājumi

1. Sistēmas piedāvātājs nodrošina pamatpiedāvājumu vai piedāvājumus par katru konkrēto darījumu savā DRS un iekļauj tajos datus, ko snieguši iesaistītie pārvaldātāji, to darot neitrāli un visaptveroši, bez diskriminācijas vai aizspriedumiem. Sakārtošanas kritēriju pamatā nav faktori, kas tieši vai netieši ir saistīti ar pārvaldātāja identitāti, un minētos kritērijus nediskriminējoši piemēro visiem iesaistītajiem pārvaldātājiem. Pamatpiedāvājums(-i) nemaldina patērētāju, tas (tie) ir viegli pieejams(-i), un tajā(-os) ievēro I pielikumā izklāstītos noteikumus.

2. Attiecībā uz informāciju, ko patērētājam sniedz DRS, pasūtītājs izmanto neitrālu piedāvājumu saskaņā ar 1. punktu, ja vien nav vajadzīgs citāds piedāvājums, lai izpildītu patērētāja norādījumus.

3. Piedāvājumā pārskatāmi un konkrēti ir jānorāda lidojumi, ko veic gaisa pārvaldātāji, uz kuriem attiecas darbības aizliegums atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 2111/2005 (2005. gada 14. decembris) par darbības aizliegumam Kopienā pakļauto gaisa pārvaldātāju Kopienas saraksta izveidi un gaisa transporta pasažieru informēšanu par apkalpojošā gaisa pārvaldātāja identitāti⁽¹⁾.

4. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2111/2005 11. pantu sistēmas piedāvātājs DRS piedāvājumā ievieš atsevišķu simbolu, kuru lietotāji var atpazīt kā informāciju par tā gaisa pārvaldātāja identitāti, kurš apkalpo lidojumu.

5. Šo pantu nepiemēro tām DRS, kuras gaisa pārvaldātājs vai dzelzceļa pārvaldājumu operators vai gaisa pārvaldātāju grupa vai dzelzceļa pārvaldājumu operatoru grupa izmanto savā(-os) birojā(-os), pārdošanas vietās vai tīmekļa vietnēs, kuras skaidri apzīmētas kā konkrētā pārvaldājumu pakalpojumu sniedzēja pārdošanas vietas.

(1) OV L 344, 27.12.2005., 15. lpp.

6. pants

Saikne ar pasūtītājiem

1. Sistēmas piedāvātājs līgumu ar pasūtītāju nedrīkst papildināt ar negodīgiem un/vai nepamatotiem nosacījumiem, piemēram, liedzot pasūtītājam abonēt vai izmantot citu sistēmu vai sistēmas, pieprasot pieņemt papildu nosacījumus, kuri nav saistīti ar sistēmas piedāvātāja DRS abonēšanu, vai nosakot pienākumu pieņemt tehniskās iekārtas vai programmatūru.

2. Ja pasūtītājs ir neatkarīgs uzņēmums, kurā nodarbinātas mazāk nekā 50 personas un kura gada apgrozījums un/vai gada bilance kopā nepārsniedz EUR 10 miljonus, pasūtītājs drīkst pārtraukt līgumu ar sistēmas piedāvātāju, iesniedzot paziņojumu agrākais trīs mēnešus iepriekš, lai to izbeigtu ne agrāk kā attiecīgā līguma pirmā gada beigās. Šādā gadījumā sistēmas piedāvātājam nav tiesību atgūt summu, kas pārsniedz izmaksas, kuras ir tieši saistītas ar līguma pārtraukšanu.

7. pants

Tirdzniecības informācijas datu ieraksti ("MIDT")

1. Sistēmas piedāvātāji var darīt pieejamus visus tirdzniecības, rezervāciju un pārdošanas datus ar nosacījumu, ka šādi dati tiek sniegti visiem iesaistītajiem pārvaldātājiem, tostarp vecākajiem pārvaldātājiem, vienādos termiņos un bez diskriminācijas. Dati var attiekties un pēc attiecīga pieprasījuma tiem ir jāattiecas uz visiem iesaistītajiem pārvaldātājiem un/vai pasūtītājiem.

2. Iesaistītie pārvaldātāji neizmanto šādus datus, lai ietekmētu pasūtītāju izvēli.

3. Ja pasūtītājs, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā, šādus datus iegūst no DRS izplatīšanas līdzekļiem, tajos neiekļauj ne tiešas, ne netiešas norādes par pasūtītāja identitāti, ja vien pasūtītājs un sistēmas piedāvātājs nav vienojušies par nosacījumiem šādu datu attiecīgai izmantošanai. Tāpat tas attiecas uz datiem, kurus sistēmas piedāvātāji nodod jebkurai trešai personai, lai tā šos datus izmantotu nevis rēķina apmaksāšanai, bet citiem mērķiem.

4. Publisko jebkādu(-s) pasūtītāja(-u) un sistēmas piegādātāja(-u) noslēgto(-s) līgumu(-s) par tirdzniecības informācijas datu ierakstiem.

8. pants

Vienāds režīms trešās valstīs

1. Neskarot starptautiskus nolīgumus, kuru puse ir Kopiena vai tās dalībvalstis, gadījumos, kad sistēmas piedāvātājs, kurš darbojas trešā valstī, par jautājumiem šīs regulas darbības jomā Kopienas gaisa pārvaldātājiem nenodrošina vienādu režīmu ar trešās valsts iesaistītajiem pārvaldātājiem, Komisija var pieprasīt visiem sistēmas piedāvātājiem, kuri darbojas Kopienā, nodrošināt attiecīgās trešās valsts gaisa pārvaldātājiem režīmu, kas ir vienāds ar Kopienas pārvaldātājiem attiecīgajā trešā valstī piemēroto režīmu.

2. Komisija uzrauga to, vai sistēmas piedāvātāji trešās valstīs nepiemēro diskriminējošus vai atšķirīgus režīmus Kopienas gaisa pārvadātājiem. Pēc dalībvalsts lūguma vai pēc savas iniciatīvas Komisija izskata iespējamās diskriminācijas gadījumus, kas attiecībā uz Kopienas gaisa pārvadātājiem ir pieļauti trešo valstu DRS. Ja šādu diskrimināciju konstatē, Komisija pirms lēmuma pieņemšanas informē dalībvalstis un ieinteresētās personas un lūdz tās sniegt komentārus, tostarp organizējot attiecīgo dalībvalstu ekspertu sanāksmes.

3. IEDAĻA

PĀRVADĀJUMU PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU PROFESIONĀLĀS ĒTIKAS NORMAS

9. pants

Iesaistīto pārvadātāju sniegtie dati

Iesaistītie pārvadātāji un starpnieki, kuri rīkojas ar datiem, nodrošina, ka dati, ko tie iesniedz DRS, ir pareizi un ka tie ļauj sistēmas piedāvātājam ievērot I pielikumā izklāstītos noteikumus.

10. pants

Īpaši noteikumi vecākajiem pārvadātājiem

1. Vecākie pārvadātāji, ievērojot 2. punktā noteikto savstarpīgumu, nediskriminē konkurējošās DRS, atsakoties tām sniegt (pēc attiecīga pieprasījuma un identiskos termiņos) datus par savu pārvadājumu produktu grafikiem, maksām un pieejamību vai sniedzot datus, kas atšķirtos no tiem, ko vecākais pārvadātājs nodrošina savai DRS, un atsakoties pieņemt vai apstiprināt identiskos termiņos rezervāciju, kas veikta, izmantojot konkurējošu DRS, jebkuram no tās pārvadājumu produktiem, kurus izplata, izmantojot šā vecākā pārvadātāja DRS. Vecākajam pārvadātājam ir jāpieņem un jāapstiprina tikai tās rezervācijas, kuras atbilst tā maksām un nosacījumiem.

2. Konkurējoša DRS neatsakās uzglabāt datus par tādu pārvadājumu pakalpojumu grafikiem, maksām un pieejamām sēdvietām, kurus piedāvā vecākais pārvadātājs, un šādus datus sistēmā ielādē un apstrādā tikpat rūpīgi un savlaicīgi, kā to dara ar citu patērētāju un pasūtītāju datiem jebkurā tirgū, ievērojot vienīgi datu ielādes metodes ierobežojumus, kādus izraudzījies konkrētais pārvadātājs.

3. Vecākajam pārvadātājam šajā ziņā nav jāsedz izmaksas, izņemot tās, kas rodas par sniedzamo datu reproducēšanu un par pieņemtajām rezervācijām. Rezervēšanas maksu, kas jāmaksā DRS par apstiprinātu rezervāciju, kura veikta saskaņā ar 1. punktu, pielīdzina maksai, ko viena un tā pati DRS pieprasa no citiem iesaistītajiem pārvadātājiem par līdzvērtīgiem darījumiem.

4. Vecākais pārvadātājs nedrīkst tieši vai netieši diskriminēt par labu savai DRS, saistot kāda pasūtītāja konkrētas DRS lietošanu ar maksājuma saņemšanu vai cita veida veicinošām vai kavējošām iniciatīvām pārvadājumu produktu pārdošanai.

5. Vecākais pārvadātājs nedrīkst tieši vai netieši diskriminēt par labu savai DRS, pieprasot pasūtītājam lietot kādu konkrētu DRS biļešu pārdošanai vai izdošanai par pārvadājumu produktiem, kurus tieši vai netieši nodrošina pats vecākais pārvadātājs.

4. IEDAĻA

PERSONAS DATU AIZSARDZĪBA

11. pants

Personas datu apstrāde, piekļuve tiem un to glabāšana

1. Personas datus, kas DRS darbības gaitā savākti, lai rezervētu pārvadājumu produktus vai izdotu biļetes to izmantošanai, apstrādā tikai veidā, kas atbilst šiem mērķiem. Attiecībā uz šādu datu apstrādi sistēmas piedāvātāju uzskata par personas datu apstrādātāju, kā noteikts Direktīvas 95/46/EK 2. panta d) punktā.

2. Personas datus apstrādā tikai tiktāl, ciktāl šāda apstrāde ir nepieciešama tāda līguma darbībai, kura puse ir attiecīgo datu subjekts, vai arī lai pēc datu subjekta pieprasījuma veiktu pasākumus pirms līguma noslēgšanas.

3. Ja kāda darbība ir saistīta ar Direktīvas 95/46/EK 8. pantā minētajām datu kategorijām, šādus datus apstrādā vienīgi tad, ja datu subjekts, pamatojoties uz saņemto informāciju, dod nepārotamu piekrišanu šādu datu apstrādei.

4. Sistēmas piedāvātāja kontrolē esošo informāciju par identificējamām individuālām rezervācijām pēc pēdējā elementa slēgšanas konkrētajā rezervācijā glabā nesaistē septiņdesmit divas stundas un iznīcina trīs gados. Piekļuve šādiem datiem atļauta tikai tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar strīdus gadījumiem par samaksu.

5. Dati par tirdzniecību, rezervācijām un pārdošanu, kurus sistēmas piedāvātājs ir darījis pieejamus, neietver nekādas tiešas vai netiešas identificējošas norādes par fiziskām personām vai, attiecīgā gadījumā, organizācijām vai uzņēmumiem, kuru vārdā tās rīkojas.

6. Pēc pieprasījuma pasūtītājs informē patērētāju par sistēmas piedāvātāja nosaukumu un adresi, apstrādes mērķiem, personas datu uzglabāšanas ilgumu un datu subjektam pieejamajiem līdzekļiem, lai izmantotu piekļuves tiesības.

7. Datu subjektam ir tiesības bez maksas piekļūt datiem, kas attiecas uz šo subjektu, neatkarīgi no tā, vai datus glabā sistēmas piedāvātājs vai pasūtītājs.

8. Šajā pantā paredzētās tiesības papildina datu subjekta tiesības, kas noteiktas Direktīvā 95/46/EK, saskaņā ar to pieņemtajos valstu noteikumos un Kopienas noslēgtos starptautiskos nolīgumus, un pastāv vienlaikus ar tām.

9. Šīs regulas noteikumi konkrēzē un papildina Direktīvu 95/46/EK 1. pantā minētajiem nolūkiem. Ja nav noteikts citādi, piemēro iepriekšminētajā direktīvā noteiktās definīcijas. Ja nav piemērojami šajā pantā noteiktie īpašie noteikumi attiecībā uz personas datu apstrādi DRS darbību kontekstā, šī regula neskar ne minētās direktīvas un saskaņā ar to pieņemtos valstu noteikumus, ne arī Kopienas noslēgtos starptautiskos nolīgumus.

10. Ja sistēmas piedāvātājs, izmantojot datubāzes, pilda dažādas funkcijas, piemēram, DRS vai aviosabiedrību informācijas uzglabāšanas funkcijas, veic tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai datu bāzu savstarpējas savienojamības gadījumā nepieļautu personas datu aizsardzības noteikumu apiešanu un nodrošinātu personas datu pieejamību tikai tajos konkrētajos nolūkos, kuros tie tika savākti.

5. IEDAĻA

REVĪZIJA

12. pants

Revidents un revīzijas ziņojums

1. Ikviens sistēmas piedāvātājs ik pēc četriem gadiem un papildus tam ikreiz, kad to pieprasa Komisija, iesniedz neatkarīga revidenta ziņojumu, kurā ir sīki izklāstīta īpašumtiesību struktūra un pārvaldības modelis. Izmaksas saistībā ar revidenta ziņojumu sedz sistēmas piedāvātājs.

2. Pirms revidenta iecelšanas apstiprinājuma sistēmas piedāvātājs informē Komisiju par tā identitāti. Komisija divos mēnešos un pēc apspriešanās ar revidentu, sistēmas piedāvātāju un jebkuru citu personu, kurai ir likumīgas intereses, izlemj, vai jāieceļ cits revidents.

6. IEDAĻA

PĀRKĀPUMI UN SANKCIJAS

13. pants

Pārkāpumi

Ja Komisija pēc sūdzības saņemšanas vai pēc savas iniciatīvas konstatē, ka ir pārkāpti šīs regulas noteikumi, tad, pieņemot lēmumu, tā var pieprasīt attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu asociācijai pārtraukt konstatēto pārkāpumu. Izmeklēšanā par šīs regulas noteikumu iespējamu pārkāpumu pilnībā ņem vērā jebkuras saskaņā ar Līguma 81. un 82. pantu veiktas izmeklēšanas rezultātus.

14. pants

Pilnvaras veikt izmeklēšanu

Lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu, Komisija var ar vienkāršu lūgumu vai lēmumu lūgt uzņēmumus vai uzņēmumu asociācijas sniegt visu nepieciešamo informāciju, tostarp veikt īpašas revīzijas, jo īpaši attiecībā uz 4., 7., 10. un 11. pantā paredzētajiem jautājumiem.

15. pants

Sodanaudas

1. Uzņēmumiem vai uzņēmumu asociācijām gadījumos, kad tie tīšām vai nevēribas dēļ pārkāpj šīs regulas noteikumus, Komisija, pieņemot lēmumu, var uzlikt sodanaudas, kas nepārsniedz 10 % no kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

2. Komisija, pieņemot lēmumu, var noteikt sodanaudu, kas nepārsniedz 1 % no kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā, visiem uzņēmumiem vai uzņēmumu asociācijām gadījumos, kad tie tīšām vai nevēribas dēļ sniedz nepareizu vai nepilnīgu informāciju vai nesniedz informāciju noteiktajā termiņā, atbildot uz pieprasījumu lēmumā, kas pieņemts saskaņā ar 14. pantu.

3. Nosakot sodanaudas apjomu, ņem vērā gan pārkāpuma nopietnību, gan tā ilgumu.

4. Sodanaudai nav krimināltiesisks raksturs.

5. Eiropas Kopienas Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija ir uzlikusi sodanaudas. Tiesa var sodanaudas atcelt, samazināt vai palielināt.

16. pants

Procedūras

1. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 13. un 15. pantu Komisija attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu asociācijām nosūta iebildumu konstatējumu un dod tiem iespēju iesniegt savus apsvērumus rakstiski un, ja tie pieprasa, mutiski.

2. Komisija neatklāj tādu informāciju, uz kuru attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu un kuru tā ieguvusi šīs regulas piemērošanas rezultātā.

Ikvienu personu, kas saskaņā ar šo regulu Komisijai iesniedz informāciju, skaidri norāda visus materiālus, ko tā uzskata par konfidencialiem, sniedzot pamatojumu, un Komisijas noteiktā termiņā iesniedz atsevišķu nekonfidencialu versiju.

3. Ja Komisija uzskata, ka, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, nav pietiekama pamata rīcībai attiecībā uz sūdzībā norādīto, tā informē sūdzības iesniedzēju par savu pamatojumu un nosaka termiņu, kurā sūdzības iesniedzējs var rakstiski darīt zināmus savus apsvērumus.

Ja sūdzības iesniedzējs savus apsvērumus dara zināmus Komisijas noteiktajā termiņā un ja sūdzības iesniedzēja rakstiskais iesniegums nemaina sūdzības izvērtējumu, Komisija, pieņemot lēmumu, noraida sūdzību. Ja Komisijas noteiktajā termiņā sūdzības iesniedzējs nedara zināmus savus apsvērumus, sūdzību uzskata par atsauktu.

Kad Komisija sniedz iebildumu konstatējumu, tā sūdzības iesniedzējam nosūta datu nekonfidencialās versijas kopiju un nosaka termiņu, kurā sūdzības iesniedzējs var rakstiski darīt zināmus savus apsvērumus.

4. Pēc attiecīga pieprasījuma Komisija piešķir piekļuves tiesības lietai personām, kurām tā ir adresējusi iebildumu konstatējumu, un sūdzības iesniedzējam. Piekļuves tiesības piešķir arī pēc paziņojuma par iebildumu konstatējumu. Piekļuves tiesības lietai neattiecas uz uzņēmējdarbības noslēpumu, cita veida konfidencialu informāciju un Komisijas iekšējo dokumentāciju.

5. Komisija var uzklaustīt citu fizisku vai juridisku personu apsvērumus, ja uzskata to par nepieciešamu.

7. IEDAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

17. pants

Atcelšana

1. Ar šo atceļ Regulu (EEK) Nr. 2299/89.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2009. gada 14. janvārī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

2. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

18. pants

Pārskatīšana

1. Komisija regulāri uzrauga šīs regulas piemērošanu, vajadzības gadījumā izmantojot īpašas revīzijas, kas minētas 14. pantā. Jo īpaši tā izskata šīs regulas efektivitāti, nodrošinot to, ka DRS pakalpojumu tirgū nenotiek diskriminācija un ka tajā ir godīga konkurence.

2. Vajadzības gadījumā Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par 8. panta piemērošanu attiecībā uz vienādu režīmu trešās valstīs un ierosina piemērotus pasākumus diskriminējošu noteikumu mazināšanai, tostarp divpusēju gaisa pārvadājumu nolīgumu noslēgšanu starp EK un trešām valstīm vai izmaiņu izdarīšanu tajos.

3. Līdz 2013. gada 29. martam Komisija izstrādā ziņojumu par šīs regulas piemērošanu. Ziņojumā novērtē nepieciešamību saglabāt, grozīt vai atcelt šo regulu.

19. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā 2009. gada 29. martā.

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A. VONDRA

I PIELIKUMS

PAMATPIEDĀVĀJUMIEM PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

1. Ja cenas atspoguļo pamatpiedāvājumā un/vai ja sakārtošanas pamatā ir cenas, tajās iekļauj maksas un visus piemērojamos nodokļus, maksājumus, piemaksas un nodevas, kas ir jāmaksā gaisa pārvadātājam vai dzelzceļa pārvadājumu operatoram un kas nav atceļamas, un kas nav bijušas paredzamas tajā brīdī, kad cenas bija redzamas piedāvājumā.
2. Izstrādājot un izraugoties pārvadājumu produktus konkrētam pilsētu pārim, pamatpiedāvājumā aizliegts diskriminēt pēc konkrētas lidostas vai dzelzceļa stacijas, kas apkalpo vienu un to pašu pilsētu.
3. Skaidri jāidentificē lidojumi, kuri nav regulārie gaisa pārvadājumi. Patērētājam ir tiesības pēc attiecīgā pieprasījuma lietot pamatpiedāvājumu, kurā iekļauti tikai regulārie vai tikai neregulārie gaisa pārvadājumi.
4. Lidojumi ar starposēšanos ir skaidri jāidentificē.
5. Ja lidojumu veic gaisa pārvadātājs, kurš nav identificēts ar pārvadātāja apzīmējuma kodu, ir skaidri jāidentificē faktiskais lidojuma operators. Prasība attiecas uz visiem gadījumiem, izņemot īstermiņa *ad hoc* gadījumus.
6. Pamatpiedāvājumā neiekļauj informāciju par kompleksajiem produktiem.
7. Pēc pasūtītāja izvēles ceļojuma iespējas pamatpiedāvājumā sakārto vai nu pēc to maksas, vai šādā kārtībā:
  - i) nepārtraukta ceļojuma iespējas, kas sakārtotas pēc izceļošanas laika;
  - ii) visas citas ceļojuma iespējas, kas sakārtotas pēc ceļojumā pavadītā laika.
8. Izņemot 10. punktā norādītos gadījumus, nevienam no ceļojuma iespējām katrā pamatpiedāvājumā nedrīkst norādīt vairāk kā vienu reizi.
9. Ja ceļojuma iespējas ir sakārtotas saskaņā ar 7. punkta i) un ii) apakšpunktu un ja DRS piedāvā vilciena pakalpojumus maršrutā starp tiem pašiem pilsētu pāriem, pamatpiedāvājumā kā pirmais jānorāda vismaz labākais tiešais vilciena pakalpojums vai gaisa un dzelzceļa pārvadājumu pakalpojums.
10. Ja divi gaisa pārvadātāji darbojas atbilstīgi kodu koplietojuma mehānismiem, katram no attiecīgajiem gaisa pārvadātājiem – bet ne vairāk kā diviem – var būt atsevišķs piedāvājums, izmantojot savu individuālo pārvadātāja apzīmējuma kodu. Ja iesaistīti vairāk nekā divi gaisa pārvadātāji, apzīmējumu šiem diviem pārvadātājiem nosaka pārvadātājs, kas faktiski veic lidojumu.

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (EEK) Nr. 2299/89	Šī regula
1. pants	1. pants
2. pants	2. pants
3. panta 1. un 2. punkts	—
3. panta 3. punkts	3. panta 1. punkts
3. panta 4. punkts	4. panta 1. punkts
3.a pants	10. panta 1. un 3. punkts
4. panta 1. punkts	9. pants
4. panta 2. punkts	—
4. panta 3. punkts	3. panta 2. punkts
4.a panta 1. un 2. punkts	4. panta 1. punkts
4.a panta 3. punkts	4. panta 2. punkts
4.a panta 4. punkts	—
5. pants	5. pants
6. pants	7. un 11. pants
7. pants	8. pants
8. pants	10. panta 4. un 5. punkts
9. pants	6. pants
9.a pants	5. panta 2. punkts un 11. pants
10. pants	—
11. pants	13. pants
12. pants	14. pants
13. pants	14. pants
14. pants	16. panta 2. punkts
15. pants	14. pants
16. pants	15. panta 1. līdz 4. punkts
17. pants	15. panta 5. punkts
18. pants	—
19. pants	16. panta 1. un 5. punkts
20. pants	—
21. pants	—
21.a pants	—
21.b pants	—
22. pants	11. pants
23. pants	18. pants
I pielikums	I pielikums